
This is a reproduction of a library book that was digitized by Google as part of an ongoing effort to preserve the information in books and make it universally accessible.

Google™ books

<https://books.google.com>

Over dit boek

Dit is een digitale kopie van een boek dat al generaties lang op bibliotheekplanken heeft gestaan, maar nu zorgvuldig is gescand door Google. Dat doen we omdat we alle boeken ter wereld online beschikbaar willen maken.

Dit boek is zo oud dat het auteursrecht erop is verlopen, zodat het boek nu deel uitmaakt van het publieke domein. Een boek dat tot het publieke domein behoort, is een boek dat nooit onder het auteursrecht is gevallen, of waarvan de wettelijke auteursrechttermijn is verlopen. Het kan per land verschillen of een boek tot het publieke domein behoort. Boeken in het publieke domein zijn een stem uit het verleden. Ze vormen een bron van geschiedenis, cultuur en kennis die anders moeilijk te verkrijgen zou zijn.

Aantekeningen, opmerkingen en andere kanttekeningen die in het origineel stonden, worden weergegeven in dit bestand, als herinnering aan de lange reis die het boek heeft gemaakt van uitgever naar bibliotheek, en uiteindelijk naar u.

Richtlijnen voor gebruik

Google werkt samen met bibliotheken om materiaal uit het publieke domein te digitaliseren, zodat het voor iedereen beschikbaar wordt. Boeken uit het publieke domein behoren toe aan het publiek; wij bewaren ze alleen. Dit is echter een kostbaar proces. Om deze dienst te kunnen blijven leveren, hebben we maatregelen genomen om misbruik door commerciële partijen te voorkomen, zoals het plaatsen van technische beperkingen op automatisch zoeken.

Verder vragen we u het volgende:

- + *Gebruik de bestanden alleen voor niet-commerciële doeleinden* We hebben Zoeken naar boeken met Google ontworpen voor gebruik door individuen. We vragen u deze bestanden alleen te gebruiken voor persoonlijke en niet-commerciële doeleinden.
- + *Voer geen geautomatiseerde zoekopdrachten uit* Stuur geen geautomatiseerde zoekopdrachten naar het systeem van Google. Als u onderzoek doet naar computervertalingen, optische tekenherkenning of andere wetenschapsgebieden waarbij u toegang nodig heeft tot grote hoeveelheden tekst, kunt u contact met ons opnemen. We raden u aan hiervoor materiaal uit het publieke domein te gebruiken, en kunnen u misschien hiermee van dienst zijn.
- + *Laat de eigendomsverklaring staan* Het “watermerk” van Google dat u onder aan elk bestand ziet, dient om mensen informatie over het project te geven, en ze te helpen extra materiaal te vinden met Zoeken naar boeken met Google. Verwijder dit watermerk niet.
- + *Houd u aan de wet* Wat u ook doet, houd er rekening mee dat u er zelf verantwoordelijk voor bent dat alles wat u doet legaal is. U kunt er niet van uitgaan dat wanneer een werk beschikbaar lijkt te zijn voor het publieke domein in de Verenigde Staten, het ook publiek domein is voor gebruikers in andere landen. Of er nog auteursrecht op een boek rust, verschilt per land. We kunnen u niet vertellen wat u in uw geval met een bepaald boek mag doen. Neem niet zomaar aan dat u een boek overal ter wereld op allerlei manieren kunt gebruiken, wanneer het eenmaal in Zoeken naar boeken met Google staat. De wettelijke aansprakelijkheid voor auteursrechten is behoorlijk streng.

Informatie over Zoeken naar boeken met Google

Het doel van Google is om alle informatie wereldwijd toegankelijk en bruikbaar te maken. Zoeken naar boeken met Google helpt lezers boeken uit allerlei landen te ontdekken, en helpt auteurs en uitgevers om een nieuw leespubliek te bereiken. U kunt de volledige tekst van dit boek doorzoeken op het web via <http://books.google.com>

m
273

1909-1910.

BIBLIOTHEEK KITLV

0065 8870

*Overeenkomsten met inlandsche vorsten in den
Oost-Indischen Archipel.*

GELEIDENDE BRIEF.

Nº. 1.

's GRAVENHAGE, den 13 Augustus 1910.

Krachtens Koninklijke machtiging heb ik de eer U Hoogedelgestrengte, ter voldoening aan artikel 44 van het Reglement op het beleid der regeering van Nederlandsch-Indië, hiernevens met de betrekkelijke nota's van toelichting in afschrift te doen toekomen de navolgende contracten met inlandsche vorsten in den Oost-Indischen Archipel of daarmee gelijk te stellen stukken:

1°. de in 1907 afgelegde verklaringen houdende regeling van de politieke verhouding van eenige in de residentie Oostkust van Sumatra gelegen landschappen tot en de verplichtingen van de bestuurders jegens het Gouvernement van Nederlandsch-Indië, zoomede de gelijksoortige verklaring van het bij de residentie Riouw en Onderhoorigheden gevoegde landschap Oeloe Tesso;

2°. de in 1909 en 1910 afgelegde gelijksoortige verklaringen van eenige zelfbesturen in de Atjesche Onderhoorigheden;

3°. de op 18 April 1909 door het zelfbestuur van Boenoet (residentie Westerafdeeling van Borneo) afgelegde verklaring betreffende de overdracht van dat landschap aan het Gouvernement van Nederlandsch-Indië;

4°. de in 1906 afgelegde verklaringen, houdende de regeling van de politieke verhouding van eenige landschappen in de residentie Zuider- en Oosterafdeeling van Borneo tot en de verplichtingen van de bestuurders jegens het Gouvernement van Nederlandsch-Indië;

5°. de in 1908 en 1909 afgelegde gelijksoortige verklaringen van eenige zelfbesturen in de afdeeling Midden-Celebes van de residentie Menado;

6°. de in 1908 en 1909 afgelegde gelijksoortige verklaringen van eenige zelfbesturen in het gouvernement Celebes en Onderhoorigheden;

7°. de op 18 October 1909 door het zelfbestuur van Loewoe (gouvernement Celebes en Onderhoorigheden) afgelegde verklaring houdende de overdracht van het landschap Bada (residentie Menado) aan het Gouvernement van Nederlandsch-Indië;

8°. de op 3 Juni. 1909 door het zelfbestuur van Tidore (residentie Ternate en Onderhoorigheden) afgelegde verklaring houdende regeling van de politieke verhouding van dat landschap tot en de verplichtingen van het zelfbestuur jegens het Gouvernement van Nederlandsch-Indië;

Aan
den Heer Voorzitter der Tweede Kamer
der Staten-Generaal.

9°. de in 1907 en 1908 afgelegde gelijksoortige verklaringen van verschillende zelfbesturen in de residentie Timor en Onderhoorigheden;

10°. de in 1909 met de zelfbesturen in de afdeeling Bima (residentie Timor en Onderhoorigheden) gesloten suppletoire overeenkomsten, verband houdende met de afscheiding van die afdeeling van het gouvernement Celebes en Onderhoorigheden.

De Minister van Koloniën,
DE WAAL MALEFIJT.

*Overeenkomsten met inlandsche vorsten in den
Oost-Indischen Archipel.*

GOENOENG SAHILAN.

VERKLARING.

N°. 2.

Ik ondergeteekende Jang di Pertoean Abdulrachman, bestuurder van het landschap Goenoeng Sahilan, bestaande uit de Rantau Kampar Kiri en de Loehak Sibajang, verklaar:

Ten eerste: dat het landschap Goenoeng Sahilan een gedeelte uitmaakt van Nederlandsch-Indië en derhalve staat onder de heerschappij van Nederland; dat ik mitsdien steeds getrouw zal zijn aan Hare Majesteit de Koningin der Nederlanden en aan Zijne Excellentie den Gouverneur-Generaal als Hoogstderzelver vertegenwoordiger, uit wiens handen ik het bestuur over het landschap Goenoeng Sahilan aanvaard.

Ten tweede: dat ik mij in geenerlei staatkundige aanrakingen zal stellen met vreemde mogendheden, zullende de vijanden van Nederland ook mijne vijanden, de vrienden van Nederland ook mijne vrienden zijn.

Ten derde: dat ik zal nakomen en handhaven alle regelingen, die met betrekking tot het landschap Goenoeng Sahilan door of namens de Koningin der Nederlanden dan wel den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië of Diens vertegenwoordiger zijn of zullen worden vastgesteld of toepasselijk verklaard en dat ik in het algemeen alle bevelen zal opvolgen, die mij door of namens den Gouverneur-Generaal of Diens vertegenwoordiger zijn of zullen worden gegeven.

Aldus gedaan en beëdigd te Bengkalis den 29sten Mei 1907 of den zestienden der maand Rabioelachir van het Mohammedaansche jaar 1325 en opgemaakt in drievoud.

Hier stond de handteekening van Jang di Pertoean Abdulrachman, bestuurder van het landschap Goenoeng Sahilan.

In tegenwoordigheid van mij, H. F. Hesselaar, Assistent-Resident van Bengkalis.

(w. g.) H. F. HESSELAAR.

Deze verklaring is goedgekeurd en bekrachtigd op 11 Juli 1909, zijnde daarmede tevens Jang di Pertoean Abdulrachman erkend en bevestigd als bestuurder van het landschap Goenoeng Sahilan.

De Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië,

(w. g.) J. B. VAN HEUTSZ.

Ter ordonnantie van den Gouverneur-Generaal,

De w.d. Algemeene Secretaris,

(w. g.) HULSHOFF POL.

Voor eensluidend afschrift,

De Gouvernements-Secretaris,

(w. g.) G. J. BISSCHOP.

PROCES-VERBAAL.

Op heden Maandag 22 Juli 1907, overeenkomende met den elfden der maand Djoemadilachir van het Mohammedaansche jaar 1325, verschenen voor mij J. G. Larive, controleur van Kampar Kiri:

Amat, gelar Datoe Besar, Chalipah, en Senin, gelar Datoe Gedang;

Intan Amat, gelar Datoe Padoeko;

Mamoet, gelar Datoe Maradjo;

Manan, gelar Datoe Sinaro;

Bidin, gelar Datoe Temanggoeng;

Gasib, gelar Datoe Padoeko Sinaro;

Moedal, gelar Datoe Batoeah;

Adi, gelar Datoe Madjo Besar, penghoeloe's van de negri Goenoeng Sahilan.

Tajoeb, gelar Datoe Panghoeloe Moedo;

Lahoem, gelar Datoe Andiko;

Djansah, gelar Datoe Radja nan Poetih, penghoeloe's van de negri Londar.

Korong, gelar Datoe Penghoeloe Besar;

Andar, gelar Datoe Madjo Indo, penghoeloe's van de negri Simalinjang.

Niro, gelar Datoe Bidjo;

Sangkap, gelar Datoe Sikoto, penghoeloe's van de negri Djawi Djawi.

Djalal, gelar Datoe Sindjajo;

Ma Ipat, gelar Datoe Padoeko Besar, penghoeloe's van de negri Mentoelik.

Gombak, gelar Datoe Singo;

Tangkar, gelar Datoe Gedang;

Tawar, gelar Datoe Maradjo;

Djaäpar, gelar Datoe Madjo lelo;

Matjam, gelar Datoe Temanggoeng;

Kotai, gelar Datoe Sinaro;

Paham, gelar Datoe Tanaro;

Ma-Soelin, gelar Datoe Machoedoem, penghoeloe's van de negri Lipat kain.

Gamak, gelar Datoe Madjo Indo;

Malana, gelar Datoe Simaradjo, penghoeloe's van de negri Loeboe Sjimpoer.

Djammali, gelar Datoe Bandaro Itam;

Tingkai, gelar Datoe Lelo Angso;

Teleng, gelar Datoe Mangkoeto Sinaro;

Haddana, gelar Datoe Penghoeloe Besar, penghoeloe's van de negri Langoeng.

Ma Soekoer, gelar Datoe Bandaro, Chalipah en Adam, gelar Datoe Besar;

Maoen, gelar Datoe Tanaro;

Minoesin, gelar Datoe Ambang;
 Ba Tin, gelar Datoe Tan Madjalelo;
 Ma Djin, gelar Datoe Maradjo;
 Ma-Rasoel, gelar Datoe Machoedoem;
 Ganti, gelar Datoe Palangan;
 Ma adoe, gelar Datoe Moedo;
 Ma Lahir, gelar Datoe Temanggoeng Poetih;
 Ma inal, gelar Datoe Mohamad;
 Ba atin, gelar Datoe Lelo Maradjo;
 Mangkiroen, gelar Datoe Penghoeloe Besar;
 Sakadir, gelar Datoe Bramban;
 Lahir, gelar Datoe Temanggoeng Sati;
 Taini, gelar Datoe Bagindo;
 Badoe Manal, gelar Datoe Radjo Tocangso;
 Dain, gelar Datoe Pakoimo;
 Ma adjib, gelar Malim Poetih Maradjo, penghoeloe's van de negri Koentoe.
 Intan kirin, gelar Datoe Moelih diradjo;
 Ma alat, gelar Datoe Sati diradjo;
 Kintjang, gelar Datoe Maradjo;
 Pi-in, gelar Datoe Padoeka Oelaksamano, penghoeloe's van de negri Padang Sawah.
 Belok, gelar Datoe Sinjato di Langit;
 Laihi, gelar Datoe Djoebalang Tagan;
 Pi-i, gelar Datoe Penghoeloe Besar;
 Daeman, gelar Datoe Singo;
 Tajoeb, gelar Datoe Temanggoeng;
 Badoeahim, gelar Datoe Madjo Dindo;
 Docha, gelar Datoe Gindo Simaradjo, penghoeloe's van de negri Domo.
 Soedin, gelar Datoe Bandaro, Chalipah en Nahat, gelar Datoe Madjo Kajo;
 Tjatoer, gelar Datoe Madjo Indo;
 Djatana, gelar Datoe Maradjo;
 Sandjo, gelar Datoe Temanggoeng, penghoeloe's van de negri Oedjoeng Boekit;
 Manat, gelar Datoe Sikato;
 Banas, gelar Datoe Radjo Malekan;
 Aboe, gelar Datoe Rangkaja Bongsoe Adam, gelar Datoe Djelo Poetih;
 Lahaman, gelar Datoe Madjo Indo, penghoeloe's van de negri Pasir amo.
 Dalir, gelar Datoe Gedang Melawan;
 Atik, gelar Datoe Singo;
 Djadi, gelar Datoe Balang Satio;
 Djalil, gelar Datoe Padoeko Sindo;
 Taatin, gelar Datoe Penghoeloe Melajoe;
 Daimoen, gelar Datoe Djo Tianso;
 Saman, gelar Datoe Meradjo, penghoeloe's van de negri Tandjoeng Balit.
 Moenkin, gelar Datoe Gedang Chalipah en Kasim, gelar Datoe Temanggoeng;
 Lahandoe, gelar Datoe Bagindo Said;
 Akar, gelar Datoe Bagindo Madjo Besar;
 Tocakit, gelar Datoe Sinaro;
 Kabal, gelar Datoe Bagindo Madjo Kajo, penghoeloe's van de negri Batoe Sanggan;
 Langoeng, gelar Datoe Bandaro;
 Ma Doel, gelar Datoe Talahir;
 Malat, gelar Datoe Bagindo Simaradjo;

Salim, gelar Datoe Bagindo Said;
 Djalep, gelar Datoe Bandaro Koening, penghoeloe's van de negri Miring.
 Sandjo, gelar Datoe Lelo Bongsoe;
 Limpah, gelar Datoe Tjeniago;
 Bagak, gelar Datoe Mangkoeto Djelelo, penghoeloe's van de negri Aoer Koening.
 Pa-idah, gelar Datoe Perpatih Sekatang;
 Badoeani, gelar Datoe Oelaksamano;
 Laboeh, gelar Datoe Bandaro Mangkoeto;
 Sadar, gelar Datoe Bandaro Moedo, penghoeloe's van de negri Gadjah Bataloei.
 Ganggam, gelar Datoe Sibidjajo;
 Ma akip, gelar Datoe Bandaro Senang;
 Maämin, gelar Datoe Madjo Sinaro, penghoeloe's van de negri Troesan.
 Sambah, gelar Datoe Bandaro;
 Linjang, gelar Datoe Tan Madjo Lelo;
 Ganang, gelar Datoe Padoeko Radjo;
 Ma Sarah, gelar Datoe Maradjo, penghoeloe's van de negri Pangkalan Sarai.
 Saptoe, gelar Datoe Madjo Besar, Chalipah en Gasir, gelar Datoe Soetan Madjo Lelo;
 Kaboen, gelar Datoe Bidjo Oelaksamano;
 Nalam, gelar Datoe Madjo Sinaro;
 Tampin, gelar Datoe Temanggoeng, penghoeloe's van de negri Loedai.
 Na-asir, gelar Datoe Padoeko Besar;
 Ma Doel, gelar Datoe Bandaro;
 Lahi, gelar Datoe Domo Angso;
 Riang, gelar Datoe Sindo Mangkoeto;
 Kaoem, gelar Datoe Maradjo nan Poetih;
 Asan, gelar Datoe Temanggoeng, penghoeloe's van de negri Koto Lamo.
 Najan, gelar Datoe radjo Melano;
 Said, gelar Datoe Soeri Diradjo;
 Kato, gelar Datoe Madjo Indo;
 Joesoep, gelar Datoe Sipadoeko;
 Patoes, gelar Datoe Maradjo, penghoeloe's van de negri Pangkalan Kapas.

Alle welke hoofden als volkshoofden mij verklaarden in te stemmen met de op den 29sten Mei 1907 te Bengkalis door den Jang di Pertoean Sulthan Abdurachman, bestuurder van het landschap Goenoeng Sahilan, bestaande uit de Rantau Kampar Kiri en de Loehak Sibajang afgelegde, beëdigde en gewaarmerkte korte verklaring, waarvan de inhoud hun ten volle bekend is.
 En heb ik van die verklaring dit proces-verbaal in drievoud opgemaakt.

Goenoeng Sahilan, den 22sten Juli 1907.

De Controleur van Kampar Kiri,

(w. g.) J. G. LARIVE.

Voor eensluidend afschrift,

De Gouvernements-Secretaris,

(w. g.) G. J. BISSCHOP.

Voor eensluidend afschrift:

*De Secretaris-Generaal
 bij het Departement van Koloniën,*

V. D. HOUVEN VAN OORDT.

Overeenkomsten met inlandsche vorsten in den Oost-Indischen Archipel.

SINGINGI.

VERKLARING.

Nº. 3.

Wij ondergeteekenden Datoek Djelo Soetan en Datoek Bandahara, bestuurders van het landschap Singingi, verklaren:

Ten eerste: dat het landschap Singingi een gedeelte uitmaakt van Nederlandsch-Indië en derhalve staat onder de heerschappij van Nederland; dat wij mitsdien steeds getrouw zullen zijn aan Hare Majesteit de Koningin der Nederlanden en aan Zijne Excellentie den Gouverneur-Generaal als Hoogstderzelver vertegenwoordiger, uit wiens handen wij het bestuur over het landschap Singingi aanvaardden.

Ten tweede: dat wij ons in geenerlei staatkundige aandrakingen zullen stellen met vreemde Mogendheden, zullende de vijanden van Nederland ook onze vijanden, de vrienden van Nederland ook onze vrienden zijn.

Ten derde: dat wij zullen nakomen en handhaven alle regelingen, die met betrekking tot het landschap Singingi door of namens de Koningin der Nederlanden dan wel den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië of Diens vertegenwoordiger zijn of zullen worden vastgesteld of toepasselijk verklaard en dat wij in het algemeen alle bevelen zullen opvolgen, die ons door of namens den Gouverneur-Generaal of Diens vertegenwoordiger zijn of zullen worden gegeven.

Aldus gedaan en beëdigd te Bengkalis den 29sten Mei 1907 of den zestienden der maand Rabioelachir van het Mohammedaansche jaar 1325 en opgemaakt in drievoud.

Hier stonden de handteekeningen van Datoek Djelo Soetan en Datoek Bandahara, bestuurders van het landschap Singingi.

In tegenwoordigheid van mij H. F. Hesselaar, Assistent-Resident van Bengkalis.

(w. g.) H. F. HESSELAAR.

Deze verklaring is goedgekeurd en bekrachtigd op 11 Juli 1909 zijnde daarmede tevens Datoek Djelo Soetan en Datoek Bandahara erkend en bevestigd als bestuurders van het landschap Singingi.

De Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië.

(w. g.) J. B. VAN HEUTSZ.

Ter ordonnantie van den Gouverneur-Generaal:

De wd. Algemeene Secretaris,

(w. g.) HULSHOFF POL.

Voor eensluidend afschrift:

De Gouvernements-Secretaris,

(w. g.) G. J. BISSCHOP.

PROCES-VERBAAL.

Op heden Maandag 22 Juli 1907, overeenkomende met den elfden der maand Djoemadilachir van het Mohammedaansche jaar 1325, verschenen voor mij J. G. Larive, controleur van Kampar Kiri:

Djoenoe, gelar Datoe Soetan Penghoeloe;
Iboen, gelar Datoe Bandaro;
Batah, gelar Datoe Sinjato;
Badoe Salam, gelar Datoe Lelo Mangkoeto;

Djaäna, gelar Datoe Radja Melajoe, penghoeloe's van de negri Pangkalan Indaroeng.

Ma-oesoep, gelar Datoe Bandaro Kali;

Nain, gelar Datoe Sinjato;

Moengkin, gelar Datoe Besar;

Rapah, gelar Datoe Sinaro nan Poetih;

Kamidin, gelar Datoe Tan Madjo Garang;

Siap, gelar Datoe Simadjo Lelo;

Awal, gelar Datoe Mangkoeto Sinaro, penghoeloe's van de negri Moeara Lemboe.

Ma-ahim, gelar Datoe Sati;

Dihim, gelar Datoe Bandaro Kajo;

Haroem, gelar Datoe Bandaro Moedo;

Ma-arim, gelar Datoe Senego, penghoeloe's van de negri Patai.

Sama, gelar Datoe Bandoro Hitam;

Soetan Menanti, gelar Datoe Temanggoeng;

Medan, gelar Datoe Bandaro Radjo;

Anggoeng, gelar Datoe Sinjato;

Mengantar, gelar Datoe Bandaro Soetan, penghoeloe's van de negri Koto Baroe.

Dani, gelar Datoe Pajoeng Poetih;

Longgak, gelar Datoe Maroehoem;

Tjongar, gelar Datoe Melintang Kampar;

Intan Silih, gelar Datoe Laksamano, penghoeloe's van de negri Poelau Patai.

Bakoe, gelar Datoe Temanggoeng;

Docanni, gelar Datoe Djelo Soetan;

Sa-ilah, gelar Datoe Bandaro;

Tikat, gelar Datoe Bandaro Sati;

Djohan, gelar Datoe Patih;

Ma-Imam, gelar Datoe Poetih, penghoeloe's van de negri Tandjoeng Paoeh.

Alle welke hoofden als volkshoofden mij verklaarden in te stemmen met de op den 29sten Mei 1907 te Bengkalis door Djaäna, gelar Datoe Djelo Soetan en Mohamad Taib, gelar Datoe Bandaro, bestuurders van het landschap Singingi afgelegde, beëdigde en gewaarmerkte korte verklaring waarvan de inhoud hun ten volle bekend is.

En heb ik van die verklaring dit proces-verbaal in drievoud opgemaakt.

Goenoeng Sahilan, den 22sten Juli 1907.

De Controleur van Kampar Kiri,

(w. g.) J. G. LARIVE.

Voor eensluidend afschrift,

De Gouvernements-Secretaris,

(w. g.) G. J. BISSCHOP.

Voor eensluidend afschrift,

*De Secretaris-Generaal
bij het Departement van Koloniën,*

V. D. HOUVEN VAN OORDT.

*Overeenkomsten met inlandsche vorsten in den
Oost-Indischen Archipel.*

LOGAS.

VERKLARING.

N°. 4.

Ik ondergeteekende Radja Oesin, gelar Datoe Gedang bestuurder van het landschap Logas verklaar:

Ten eerste: dat het landschap Logas een gedeelte uitmaakt van Nederlandsch-Indië en derhalve staat onder de heerschappij van Nederland; dat ik mitsdien steeds getrouw zal zijn aan Hare Majesteit de Koningin der Nederlanden en aan Zijne Excellentie den Gouverneur-Generaal als Hoogstderzelver vertegenwoordiger, uit wiens handen ik het bestuur over het landschap Logas aanvaard.

Ten tweede: dat ik mij in geenerlei staatkundige aanrakingen zal stellen met vreemde mogendheden, zullende de vijanden van Nederland ook mijne vijanden, de vrienden van Nederland ook mijne vrienden zijn.

Ten derde: dat ik zal nakomen en handhaven alle regelingen, die met betrekking tot het landschap Logas door of namens de Koningin der Nederlanden dan wel den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië of Diens vertegenwoordiger zijn of zullen worden vastgesteld of toepasselijk verklaard en dat ik in het algemeen alle bevelen zal opvolgen, die mij door of namens den Gouverneur-Generaal of Diens vertegenwoordiger zijn of zullen worden gegeven.

Aldus gedaan en beëdigd te Bengkalis den 29sten Mei 1907 of den zestienden der maand Rabioelachir van het Mohammedaansche jaar 1325 en opgemaakt in drievoud.

Hier stond de handteekening van Datoe Gedang Chalipah, bestuurder van het landschap Logas.

In tegenwoordigheid van mij, H. F. Hesselaar, Assistent-Resident van Bengkalis.

(w. g.) H. F. HESSELAAR.

Deze verklaring is goedgekeurd en bekrachtigd op 11 Juli 1909 zijnde daarmede tevens Radja Oesin gelar Datoe Gedang erkend en bevestigd als bestuurder van het landschap Logas.

De Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië,

(w. g.) J. B. VAN HEUTSZ.

Ter ordonmantie van den Gouverneur-Generaal,

De wd. Algemeene Secretaris,

(w. g.) HULSHOFF POL,

Voor eensluidend afschrift;

De Gouvernements-Secretaris,

(w. g.) G. J. BISSCHOP.

PROCES-VERBAAL.

Op heden Maandag 22 Juli 1907, overeenkomende met den elfden der maand Djoemadilachir van het Mohammedaansche jaar 1325, verschenen voor mij J. G. Larive, controleur van Kampar Kiri.

Badoe Raoef, gelar Datoe Temanggoeng;

Loetan, gelar Datoe Radja Penghoeloe;

Bintjik arih, gelar Datoe Padoeko;

Badoe Rahim, gelar Datoe Siak Gagah, penghoeloe's van de negri Logas.

Alle welke hoofden als volkshoofden mij verklaarden in te stemmen met de op den 29sten Mei 1907 te Bengkalis door Radja Oesin, gelar Datoe Gedang, bestuurder van het landschap Logas, afgelegde, beëdigde en gewaarmerkte korte verklaring, waarvan de inhoud hun ten volle bekend is.

En heb ik van die verklaring dit proces-verbaal in drievoud opgemaakt.

Goenoeng Sahilan, den 22sten Juli 1907.

De Controleur van Kampar Kiri,

(w. g.) J. G. LAVIRE.

Voor eensluidend afschrift,

De Gouvernements-Secretaris,

(w. g.) G. J. BISSCHOP.

Voor eensluidend afschrift,

*De Secretaris-Generaal
bij het Departement van Koloniën,*

V. D. HOUVEN VAN OORDT.

*Overeenkomsten met inlandsche vorsten in den
Oost-Indischen Archipel.*

OELOE TESSO.

VERKLARING.

Nº. 5.

Ik ondergeteekende Si Ampang gelar Datoe Radja Roehoem, bestuurder van het landschap Oeloe Tesso, verklaar:

Ten eerste: dat het landschap Oeloe Tesso een gedeelte uitmaakt van Nederlandsch-Indië en derhalve staat onder de heerschappij van Nederland; dat ik mitsdien steeds getrouw zal zijn aan Hare Majesteit de Koningin der Nederlanden en aan Zijne Excellentie den Gouverneur-Generaal als Hoogsterzelve vertegenwoordiger, uit wiens handen ik het bestuur over het landschap Oeloe Tesso aanvaard.

Ten tweede: dat ik mij in geenerlei staatkundige aandrakingen zal stellen met vreemde mogendheden, zullende de vijanden van Nederland ook mijne vijanden, de vrienden van Nederland ook mijne vrienden zijn.

Ten derde: dat ik zal nakomen en handhaven alle regelingen, die met betrekking tot het landschap Oeloe Tesso door of namens de Koningin der Nederlanden dan wel den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië of Diens vertegenwoordiger zijn of zullen worden vastgesteld of toepasselijk verklaard en dat ik in het algemeen alle bevelen zal opvolgen, die mij door of namens den Gouverneur-Generaal of Diens vertegenwoordiger zijn of zullen worden gegeven.

Aldus gedaan en beëdigd te Bengkalis den 29sten Mei 1907 of den zestienden der maand Rabioelachir van het Mohammedaansche jaar 1325 en opgemaakt in drievoud.

Hier stond de handteekening van Datoe Radja Roehoem, Bestuurder van het landschap Oeloe Tesso.

In tegenwoordigheid van H. F. Hesselaar, Assistent-Resident van Bengkalis.

(w.g.) H. F. HESSELAAR.

Deze verklaring is goedgekeurd en bekrachtigd op 11 Juli 1909, zijnde daarmede tevens Si Ampang gelar Datoe Radja Roehoem erkend en bevestigd als Bestuurder van het landschap Oeloe Tesso.

De Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië,
(w.g.) J. B. VAN HEUTSZ.

Ter ordonnantie van den Gouverneur-Generaal:

De wd. Algemeene Secretaris,
(w.g.) HULSHOF POL.

Voor eensluidend afschrift:

De Gouvernements-Secretaris,
(w.g.) G. J. BISSCHOP.

PROCES-VERBAAL.

Op heden, Maandag 22 Juli 1907, overeenkomende met den elfden der maand Djemadilachir van het Mohammedaansche jaar 1325, verschenen voor mij J. G. Larive, Controleur van Kampar Kiri;

Sangkap, gelar Datoe Sinaro;

Loe, gelar Datoe Perdano;

Satoe Iman, gelar Datoe Pobo;

Badaroen, gelar Datoe Temanggoeng;

Kadam, gelar Datoe Radja Melajoe; penghoeloes van de negri Simpang Tjimpoer;

Banang gelar Datoe Mamat;

Tambai, gelar Datoe Baginda Ratoe;

Gadoeng, gelar Datoe Panglimo Soetan, penghoeloe's van de negri Pangkalan Bringin.

Alle welke hoofden als volkshoofden mij verklaarden in te stemmen met de op 29 Mei 1907 te Bengkalis door Si Ampang gelar Datoe Radja Roehoem, bestuurder van het landschap Oeloe Tesso, afgelegde, beëdigde en gewaarmerkte korte verklaring, waarvan de inhoud hun ten volle bekend is.

En heb ik van die verklaring dit proces-verbaal in drievoud opgemaakt.

Goenoeng Sahilan, den 22 Juli 1907.

De Controleur van Kampar Keri,
(w.g.) J. G. LARIVE.

Voor eensluidend afschrift,

De Gouvernements-Secretaris,
(w.g.) G. J. BISSCHOP.

Voor eensluidend afschrift,

*De Secretaris-Generaal
bij het Departement van Koloniën,*
V. D. HOUVEN VAN OORDT.

*Overeenkomsten met inlandsche vorsten in den
Oost-Indischen Archipel.*

**GOENOENG SAHILAN, SINGINGI,
LOGAS EN OELOE TESSO.**

NOTA VAN TOELICHTING.

Nº. 6.

De landschappen, welke ingevolge het Gouvernementsbesluit van 5 Mei 1906 n°. 1 (*Indisch Staatsblad* 1906 n°. 244) de tijdelijke onderafdeeling Kampar Kiri der afdeeling Bengkalis van de residentie Oostkust van Sumatra vormen, zijn Goenoeng Sahilan (Rantau Kampar Kiri en de Loehak Sibajang), Singingi, Logas en Oeloe Tesso. Nadat door de hoofden van deze landschappen de korte verklaring was afgelegd op 27 Februari 1905 (Gedrukte Stukken van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, Zitting 1905—1906, 224, n°. 12) is gebleken, dat de hoofden van Singingi, Logas en Oeloe Tesso niet als onderhoorigen van den Jamtoean Besar van Goenoeng Sahilan zijn te beschouwen, doch eene geheel zelfstandige positie ten opzichte van dat landschap innemen.¹⁾ Toen de Jamtoean Besar Abduldjalil in 1906 dan ook ter bedevaart naar Mekkah ging en overeenkomstig de landsinstelling als bestuurder door zijn jongeren broeder, den Jangdipertoean Moeda Soetan Abdulrachman werd vervangen, legde deze op 29 Mei 1907 eene nieuwe korte verklaring af, die alleen betrekking

heeft op Goenoeng Sahilan (de Rantau Kampar Kiri en de Loehak Sibajang). Ook de beide Choelipah's van Singingi, Datoek Djelo Soetan en Datoek Bandahara, de bestuurder van Logas Radja Oesin gelar Datoe Gedang en die van Oeloe Tesso Si Ampang gelar Datoe Radja Roehoem teekenden en beëdigden den 29sten Mei 1907 de korte verklaring, waarmede blijkens de bij die verklaringen gevoegde processen-verbaal door de volkshoofden van die landschappen werd ingestemd.

Bij Gouvernementsbesluit van 11 Juli 1909 n°. 18 zijn die verklaringen goedgekeurd en bekrachtigd en de bovengenoemde bestuurders erkend en bevestigd. Bij datzelfde Gouvernementsbesluit (*Indisch Staatsblad* 1909 n°. 368) is het landschap Oeloe Tesso in verband met zijne gemeenschappelijke belangen met Tanah Darat²⁾ (Kwantan) van de tijdelijke onderafdeeling Kampar Kiri afgescheiden en gevoegd bij de tijdelijke onderafdeeling Kwantan-districten der afdeeling Indragiri van de residentie Riouw en Onderhoorigheden (*Indisch Staatsblad* 1907 n°. 9).

1) Zie het Tijdschrift van het Kon. Ned. Aardrijkskundig Genootschap, Dl. XXIII (1906) blz. 928.

2) Zie de Bijdragen tot de Taal-, Land- en Volkenkunde van Ned.-Indië, 7de volgr. IX blz. 126.

Overeenkomsten met inlandsche vorsten in den Oost-Indischen Archipel.

ATJEHSCH E ONDERHOORIGHEDEN.

VERKLARINGEN.

N°. 7.

Ik ondergeteekende bestuurder (bestuurster) van verklaar:

Ten eerste: dat het landschap een gedeelte uitmaakt van Nederlandsch-Indië en derhalve staat onder de heerschappij van Nederland; dat ik mitsdien steeds getrouw zal zijn aan Hare Majesteit de Koningin der Nederlanden en aan Zijne Excellentie den Gouverneur-Generaal als Hoogsterzelve vertegenwoordiger, uit wiens handen ik het bestuur over aanvaard.

Ten tweede: dat ik mij in geenerlei staatkundige aanrakingen zal stellen met vreemde mogendheden, zullende de vijanden van Nederland ook mijne vijanden, de vrienden van Nederland ook mijne vrienden zijn.

Ten derde: dat ik zal nakomen en handhaven alle regelingen, die met betrekking tot door of namens de Koningin der Nederlanden dan wel den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië of Diens vertegenwoordiger zijn of zullen worden vastgesteld of toepasselijk verklaard en dat ik in het algemeen alle bevelen zal opvolgen, die mij door of namens den Gouverneur-Generaal of Diens vertegenwoordiger zijn of zullen worden gegeven.

Bovenstaande verklaring is afgelegd (voorzien van stempel, onderteekening of handmerk) en beëdigd door elk der hoofden hieronder vermeld. De namen der door hen bestuurde landschappen, de dagteekening van de verklaringen en van de besluiten, waarbij die verklaringen zijn goedgekeurd en bekrachtigd en de hoofden zijn erkend en bevestigd, volgen mede hieronder.

Nummer.	Namen van de Hoofden die de verklaring hebben afgelegd.	Namen van de door hen bestuurde landschappen.	Dagteekening der verklaringen.	Dagteekening van de besluiten, waarbij de verklaringen zijn goedgekeurd en de landschapshoofden zijn erkend en bevestigd.
---------	---	---	--------------------------------	---

Noordkust van Atjeh.

Onderafdeeling Pidië.

1.	Teukoe Panglima Meugoë Moeda Dalam.	Bambi en III Moekims Oenoë.	21 October 1909.	3 Maart 1910.
2.	Teukoe Panglima Lehman.	Triëng Gadéng.	11 Augustus 1909.	19 Maart 1910.
3.	Teukoe Amat. (<i>waarnemend</i>).	II Moekims Arèë.	15 Januari 1910.	3 Mei 1910.

Westkust van Atjeh.

Onderafdeeling Poelò Raja.

4.	Teukoe Aboebakar.	Koëala Lambeusöë.	5 November 1909.	3 Mei 1910.
----	-------------------	-------------------	------------------	-------------

Onderafdeeling Meulaboh.

5.	Potjoet Bariën. (<i>bestuurster</i>).	Toëngkòb.	18 Maart 1909.	9 September 1909.
----	--	-----------	----------------	-------------------

Onderafdeeling Tapá Tocan.

6.	Teukoe Banta Soléman.	Blang Pidië en Poelò Kajèë.	17 Maart 1909.	9 October 1909.
----	-----------------------	-----------------------------	----------------	-----------------

ATJEHSCH E ONDERHOORIGHEDEN.

NOTA VAN TOELICHTING.

N°. 8.

De mededeeling van de gelijkkluidende verklaringen van de hier bedoelde landschapshoofden geschiedt in den gewonen vorm. (Zie laatstelijk de Gedrukte Stukken van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, Zitting 1908—1909, 311, n°. 19.)

De bestuurder van het landschap Bambi en III Moekims Oenòë (1) (met ongeveer 1350 werkbare mannen) Po Tjoet Moehamat Panglima Meugòë, die op 7 Mei 1900 de korte verklaring aflegde (zie de Gedrukte Stukken van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, zitting 1900—1901, 169, n°. 26, onder 11), overleed in 1909 en werd opgevolgd door zijn zoon Teukoe Panglima Meugòë Moeda Dalam.

Bij Gouvernementsbesluit van 10 Mei 1909, n°. 9, werden de landschappen Pangwa, Triëng, Gadéng en Peudoë afgescheiden, het eerste van het landschap Meureudoe, de laatste twee van de VI Moekims Ndjöng en vereenigd tot een zelfbesturend landschap (met 7834 inwoners), onder den naam Triëng Gadéng. De oelèëbalang van de moekim Triëng Gadéng trad als bestuurder van het landschap op en legde op 11 Augustus 1909 de korte verklaring af.

De bestuurder van II Moekims Arèë (2), Teukoe Oelèëbalang Tjoet, die op 16 September 1899 de korte verklaring aflegde (zie de Gedrukte Stukken van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, Zitting 1900—1901, 169, n°. 26, onder 3), overleed in September 1908, een vierjarig zoontje nalatende. Daar tegen het verzoek van de hoofden van het landschap om Teukoe Amat, een verren bloedverwant van den overledene als waar-

nemend bestuurder te erkennen en te bevestigen, geen bezwaar bestond, legde Teukoe Amat de korte verklaring af. Het aantal mannelijke inwoners van het landschap bedraagt ongeveer 1700.

Teukoe Aboebakar, de opgetreden bestuurder van Kocala Lambeusöë (3) (met 1614 inwoners), is de oudste zoon van den in 1909 overleden bestuurder Teukoe Moeda Koeala, die op 1 October 1899 de korte verklaring aflegde (zie de Gedrukte Stukken van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, Zitting 1901—1902, 169, n°. 47, onder 13).

Het landschap Toengkòb (met ruim 400 zielen) behoort tot de geheel uit elkaar gerukte federatie Kawaj XII (4) en wordt zelfstandig bestuurd door de vrouwelijke oelèëbalang Tjoet Barien, die den 18den Maart 1909 de korte verklaring aflegde.

Poelò Kajèë (5), dat vroeger werd beschouwd als een afzonderlijk landschap (zie de Gedrukte Stukken van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, Zitting 1885—1886, 110, n°. 2, onder 3 en 19, en Zitting 1901—1902, 169, n°. 47, onder 22) is eene onderhoorigheid van Blang Pidië (zie de Gedrukte Stukken van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, Zitting 1885—1886, 110, n°. 2, onder 18). Het wettig hoofd van dit landschap (met ongeveer 2000 inwoners), Teukoe Ben Mahmoed, kwam in Juli 1908 met al zijne vrouwen en kinderen in onderwerping, doch deed afstand van zijne waardigheid ten behoeve van zijn oudsten zoon Teukoe Banta Soléman, die op 17 Maart 1909 de korte verklaring aflegde.

(1)	Zie de Bijdragen tot de Taal-, Land- en Volkenkunde van Nederlandsch-Indië,	7de	volgr.	I	onder	X,	bladz.	17.
(2)	" " " " " " " " " " " "	7de	"	I	"	III,	"	3.
(3)	" " " " " " " " " " " "	7de	"	I	"	XXXVII,	"	150.
(4)	" " " " " " " " " " " "	7de	"	VII	bladz.	618	e. v.	
(5)	" " " " " " " " " " " "	7de	"	I	onder	LIII,	bladz.	178.

*Overeenkomsten met inlandsche vorsten in den
Oost-Indischen Archipel.*

BOENOET.

VERKLARING.

Nº. 9.

VERKLARING

betreffende de overdracht van het landschap Boenoet aan het Gouvernement.

Ik ondergeteekende Pangeran Ratoe adi Pakoe Negara, Bestuurder van Boenoet verklaar:

dat ik op een nader door de Regeering van Nederlandsch-Indië te bepalen datum het landschap Boenoet aan het Gouvernement van Nederlandsch-Indië zal overdragen;

dat ik op dien datum als bestuurder van Boenoet zal aftreden en aan het Nederlandsch-Indisch Gouvernement al mijne rechten en bevoegdheden zal overgeven, zoomede mijne onderdanen van de vroeger jegens mij afgelegde eeden van trouw en gehoorzaamheid zal ontslaan;

dat ik de vaststelling van het bedrag en de regeling der uitkeering van de schadeloosstelling, die aan mij zal worden toegekend voor het uit de overdracht voortvloeiend gemis aan inkomsten geheel aan het Gouvernement overlaat;

Aldus gedaan en beëdigd te Nanga Boenoet den 18den April 1909 of den 27sten Rabingoelawal van het jaar 1327 der Moham-medaansche tijdrekening.

Hier stonden stempel en handteekening van Pangeran Ratoe adi Pakoe Negara, Bestuurder van Boenoet.

In tegenwoordigheid van mij, tijdelijk civiel gezaghebber der Boven-Kapoeas,

(w. g.) J. C. DE RIDDER.

Deze verklaring is goedgekeurd en bekrachtigd op heden 6 December 1909.

De Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië,

(get.) J. B. VAN HEUTSZ.

Ter ordonnantie van den Gouverneur-Generaal:

De Algemeene Secretaris,

(w. g.) STAAL.

Voor eensluidend afschrift,

De wd. Gouvernements-Secretaris

(w. g.) SMEETS.

Voor eensluidend afschrift,

De Secretaris-Generaal

bij het Departement van Koloniën,

V. D. HOUVEN VAN OORDT.

*Overeenkomsten met inlandsche vorsten in den
Oost-Indischen Archipel.*

BOENOET.

NOTA VAN TOELICHTING.

Nº. 10.

In overeenstemming met het verlangen van de bevolking is, nadat daarmede rekening was gehouden bij de Indische begrooting voor 1909 (zie de Memorie van Toelichting bladz. 12, onderafdeelingen 45 en 47) het landschap Boenoet (onderafdeeling Boven-Kapoeas, afdeeling Sintang, residentie Westerafdeeling van Borneo) met ingang van 1 Januari 1910 onder rechtstreeksch bestuur van het Gouvernement van Nederlandsch-Indië gebracht (*Indisch Staatsblad* 1909 n°. 566).

Te voren was de bestuurder van Boenoet, Pangeran Ratoe adi Pakoe Negara, wiens bestuur zeer veel te wenschen overliet, bereid bevonden om op een nader door de Regeering van Nederlandsch-Indië te bepalen datum al zijne rechten en be-

voegdheden aan het Gouvernement over te geven tegen eene, nader op f 75 's maands vastgestelde schadeloosstelling voor het uit dien overdracht voor hem voortvloeiend gemis aan inkomsten.

Vóór de aflegging van de hierbij overgelegde en bij Gouvernementsbesluit van 6 December 1909 n°. 34 goedgekeurde en bekrachtigde verklaring was onze politieke verhouding tot Boenoet geregeld bij de akten van verband en van bevestiging van 13 Januari 1886 (Gedrukte Stukken van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, Zitting 1886—1887—**101** n°. 12) en het contract van 8 December 1881 (Gedrukte Stukken van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, Zitting 1882—1883—**140** n°. 23).

Overeenkomsten met inlandsche vorsten in den Oost-Indischen Archipel.

SAMBALIOENG.

VERKLARING.

N°. 11.

Ik ondergeteekende Datoe Ranik alias Si Beling wd. Sulthan van Sambalioeng, bestuurder van het landschap Sambalioeng verklaar:

Ten eerste: dat het landschap Sambalioeng een gedeelte uitmaakt van Nederlandsch-Indië en gevolgelyk staat onder de heerschappij van Nederland; dat ik mitsdien steeds getrouw zal zijn aan Hare Majesteit de Koningin der Nederlanden en aan Zijne Excellentie den Gouverneur-Generaal als Hoogstderzelve vertegenwoordiger.

Ten tweede: dat ik mij in geenerlei staatkundige aanrakingen zal stellen met vreemde mogendheden, zullende de vijanden van Nederland ook mijne vijanden, de vrienden van Nederland ook mijne vrienden zijn.

Ten derde: dat ik zal nakomen en handhaven alle regelingen die met betrekking tot het landschap Sambalioeng door of namens den Resident der Zuider- en Oosterafdeeling van Borneo zijn of zullen worden getroffen en dat ik in het algemeen alle bevelen zal opvolgen, die mij door of namens den Resident der Zuider- en Oosterafdeeling van Borneo zijn of zullen worden gegeven.

Aldus gedaan en beëdigd te Sambalioeng den 17den November 1906 of den 30sten der maand Ramelan van het Mohamedaansche jaar 1324, in bijzijn van:

Datoe Sjarif Maharadja Alam;

Hadji Datoe Maharadja Dinda;

Hadji Datoe Radja;

Hadji Pangeran Poelisi en opgemaakt in drievoud.

De Resident der Zuider- en Oosterafdeeling van Borneo,

(w. g.) J. VAN WEERT.

Hier stonden stempel en handteekening van Datoe Ranik alias Si Beling wd. Sulthan van Sambalioeng, bestuurder van het landschap Sambalioeng, zoomede stempel en handteekeningen van zijne landsgrooten.

Deze verklaring is goedgekeurd en bekrachtigd op heden 24 November 1909.

De Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië,
(w. g.) J. B. VAN HEUTSZ.

Ter ordonnantie van den Gouverneur-Generaal:

De Algemeene Secretaris,

(w. g.) STAAL.

Voor eensluidend afschrift,

De Gouvernements-Secretaris,

(w. g.) RUSMAN.

Voor eensluidend afschrift,

De Secretaris-Generaal

bij het Departement van Koloniën,

V. D. HOUWEN VAN OORDT.

GOENOENG TABOER.

VERKLARING.

N°. 12.

Ik ondergeteekende Mohamad Siranoedin, bestuurder van het landschap Goenoeng Taboer verklaar:

Ten eerste: dat het landschap Goenoeng Taboer een gedeelte uitmaakt van Nederlandsch-Indië en gevolgelyk staat onder de heerschappij van Nederland; dat ik mitsdien steeds getrouw zal zijn aan Hare Majesteit de Koningin der Nederlanden en aan zijne Excellentie den Gouverneur-Generaal als Hoogsterzelve vertegenwoordiger.

Ten tweede: dat ik mij in geenerlei staatkundige aanrakingen zal stellen met vreemde mogendheden, zullende de vijanden van Nederland ook mijne vijanden, de vrienden van Nederland ook mijne vrienden zijn.

Ten derde: dat ik zal nakomen en handhaven alle regelingen, die met betrekking tot het landschap Goenoeng Taboer door of namens den Resident der Zuider- of Oosterafdeeling van Borneo zijn of zullen worden getroffen en dat ik in het algemeen alle bevelen zal opvolgen, die mij door of namens den Resident der Zuider- of Oosterafdeeling van Borneo zijn of zullen worden gegeven.

Aldus gedaan en beëdigd te Goenoeng Taboer den 17den November 1906 of den 30ste der maand Ramelan van het Mohammedaansche jaar 1324 in bijzijn van:

Datoe Maharadja Dinda;
Datoe Bandahara;
Pangeran Adi Kasoema Ningrat;
Datoe Kahar, en opgemaakt in drievoud.

De Resident der Zuider- en Oosterafdeeling van Borneo,

(w. g.) J. VAN WEERT.

Hier stonden stempels en handteekeningen van Mohamad Siranoedin, bestuurder van het landschap Goenoeng Taboer, en van zijne landsgrooten.

Deze verklaring is goedgekeurd en bekrachtigd op heden 24 November 1909.

De Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië,
(get.) J. B. VAN HEUTSZ.

Ter ordonnantie van den Gouverneur-Generaal,

De wd. Algemeene Secretaris,
(w. g.) STAAL.

Voor eensluidend afschrift,

De Gouvernements-Secretaris,
(w. g.) RUSMAN.

Voor eensluidend afschrift;

*De Secretaris-Generaal
bij het Departement van Koloniën,*

V. D. HOUVEN VAN OORDT.

Overeenkomsten met inlandsche vorsten in den Oost-Indischen Archipel.

BOELOENGAN.

VERKLARING.

Nº. 13.

Ik ondergeteekende Maulana Sulthan Mohamad Kasimoedin, bestuurder van het landschap Boeloengan, verklaar:

Ten eerste: dat het landschap Boeloengan een gedeelte uitmaakt van Nederlandsch-Indië en gevolglijk staat onder de heerschappij van Néderland; dat ik mitsdien steeds getrouw zal zijn aan Hare Majesteit de Koningin der Nederlanden en aan Zijne Excellentie den Gouverneur-Generaal als Hoogstderzelve vertegenwoordiger.

Ten tweede: dat ik mij in geenerlei staatkundige aanrakingen zal stellen met vreemde mogendheden, zullende de vijanden van Nederland ook mijne vijanden, de vrienden van Nederland ook mijne vrienden zijn.

Ten derde: dat ik zal nakomen en handhaven alle regelingen die met betrekking tot het landschap Boeloengan door of namens den Resident der Zuider- en Oosterafdeeling van Borneo zijn of zullen worden getroffen en dat ik in het algemeen alle bevelen zal opvolgen, die mij door of namens den Resident der Zuider- en Oosterafdeeling van Borneo zijn of zullen worden gegeven.

Aldus gedaan en beëdigd te Boeloengan, den 20sten November 1906 of den 3den der maand Sawal van het Mohammedaansche jaar 1324 in bijzijn van:

Datoe Maulana;

Datoe Radja Laoet;

Datoe di Gedong;

Datoe Adji Koenig, en opgemaakt in drievoud.

De Resident der Zuider- en Oosterafdeeling van Borneo,
(w.g.) J. VAN WEERT,

Hier stonden stempels en de handteekening van Maulana Sulthan Mohamad Kasimoedin, bestuurder van het landschap Boeloengan, zoodat handmerk en handteekeningen van landsgroten.

Deze verklaring is goedgekeurd en bekrachtigd op heden 24 November 1909.

De Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië,
(w.g.) J. B. VAN HEUTSZ.

Ter ordonnantie van den Gouverneur-Generaal,
De Algemeene Secretaris,
(w.g.) STAAL.

Voor eensluidend afschrift,

De Gouvernements-Secretaris,

(w.g.) RUSMAN.

Voor eensluidend afschrift,

De Secretaris-Generaal
bij het Departement van Koloniën,

V. D. HOUWEN VAN OORDT.

*Overeenkomsten met inlandsche vorsten in den
Oost-Indischen Archipel.*

**SAMBALIOENG, GOENOENG TABOER
EN BOELOENGAN.**

NOTA VAN TOELICHTING.

Nº. 14.

In November 1906 zijn door de zelfbestuurders van de in de residentie Zuider- en Oosterafdeeling van Borneo gelegen landschappen Sambalioeng, Goenoeng Taboer en Boeloengan verklaringen afgelegd houdende regeling van de politieke verhouding van die landschappen tot en van de verplichtingen hunner bestuurders jegens het Gouvernement van Nederlandsch-Indië.

Bij Gouvernementsbesluit van 24 November 1909 n°. 5 zijn die verklaringen goedgekeurd en bekrachtigd, nadat uit een gehouden onderzoek was gebleken, dat de bestaande zeer verouderde regeling van onze politieke verhouding tot die landschappen niet voldoende waarborgen opleverde voor een behoorlijk bestuur en dat de tegengang van allerlei daar bestaande misbruiken en eene zeer gewenschte voorziening nopens het financieuzen alleen mogelijk zouden zijn op den grondslag van de korte verklaring:

Onze politieke verhouding tot deze landschappen, was tot dusver geregeld zooals hieronder is aangegeven.

Sambalioeng. Het contract van 6 Juni 1878 ¹⁾ (opgave der havens van 6 Augustus 1900) ²⁾; de akten van verband en van bevestiging van 30 November 1882 ³⁾ en de suppletoire contracten van 6 Juli 1896, ⁴⁾ 28 Juli 1899 ⁵⁾ en 6 Augustus 1900 ⁶⁾.

Goenoeng Taboer. Het contract van 21 Mei 1878 ⁷⁾ (opgave der havens van 6 Augustus 1900) ²⁾; de akten van verband en van bevestiging van 23 Juni 1893 ⁸⁾ en de suppletoire contracten van 27 Augustus 1898, ⁹⁾ 28 Juli 1899 ⁵⁾ en 6 Augustus 1900 ¹⁰⁾.

Boeloengan. Het contract van 2 Juni 1878 ¹¹⁾ (opgave der havens van 9 Augustus 1900) ²⁾ en gebiedsomschrijving van 19 Juni 1893 ¹²⁾; de akten van verband en van bevestiging van 14 December 1889 ¹³⁾ en de suppletoire contracten van 19 Juni 1893, ¹⁴⁾ 11 Juli 1894, ¹⁵⁾ 25 Juli 1899, ¹⁶⁾ 5) 9 Augustus 1900 ¹⁷⁾ en de akten van verband en van bevestiging van 16 Augustus 1902 ¹⁸⁾.

1)	Gedrukte Stukken van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, Zitting 1879—1880, 86 , n ^o . 19.
2)	" " " " " " " " " " Zitting 1901—1902, 169 , n ^o . 29.
3)	" " " " " " " " " " Zitting 1883—1884, 133 , n ^o . 12.
4)	" " " " " " " " " " Zitting 1899—1900, 151 , n ^o . 3.
5)	" " " " " " " " " " Zitting 1901—1902, 169 , n ^o . 12.
6)	" " " " " " " " " " Zitting 1901—1902, 169 , n ^o . 5.
7)	" " " " " " " " " " Zitting 1879—1880, 86 , n ^o . 20.
8)	" " " " " " " " " " Zitting 1894—1895, 110 , n ^o . 10.
9)	" " " " " " " " " " Zitting 1898—1899, 166 , n ^o . 8.
10)	" " " " " " " " " " Zitting 1901—1902, 169 , n ^o . 4.
11)	" " " " " " " " " " Zitting 1879—1880, 86 , n ^o . 21.
12)	" " " " " " " " " " Zitting 1894—1895, 110 , n ^o . 15.
13)	" " " " " " " " " " Zitting 1890—1891, 112 , n ^o . 16.
14)	" " " " " " " " " " Zitting 1894—1895, 110 , n ^o . 12.
15)	" " " " " " " " " " Zitting 1895—1896, 110 , n ^o . 10.
16)	" " " " " " " " " " Zitting 1899—1900, 151 , n ^o . 5.
17)	" " " " " " " " " " Zitting 1901—1902, 169 , n ^o . 3.
18)	" " " " " " " " " " Zitting 1902—1903, 174 , n ^o . 4.

Overeenkomsten met inlandsche vorsten in den Oost-Indischen Archipel.

MENADO.
(Afdeling Midden-Celebes).

VERKLARINGEN.

Nº. 15.

Ik ondergeteekende bestuurder (bestuurster) van verklaar:

Ten eerste: dat het landschap een gedeelte uitmaakt van Nederlandsch-Indië en derhalve staat onder de heerschappij van Nederland; dat ik mitsdien steeds getrouw zal zijn aan Hare Majesteit de Koningin der Nederlanden en aan Zijne Excellentie den Gouverneur-Generaal als Hoogstderzelve vertegenwoordiger, uit wiens handen ik het bestuur over aanvaard.

Ten tweede: dat ik mij in geenerlei staatkundige aanrakingen zal stellen met vreemde mogendheden, zullende de vijanden van Nederland ook mijne vijanden, de vrienden van Nederland ook mijne vrienden zijn.

Ten derde: dat ik zal nakomen en handhaven alle regelingen, die met betrekking tot door of namens de Koningin der Nederlanden dan wel den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië of Diens vertegenwoordiger zijn of zullen worden vastgesteld of toepasselijk verklaard en dat ik in het algemeen alle bevelen zal opvolgen, die mij door of namens den Gouverneur-Generaal of Diens vertegenwoordiger zijn of zullen worden gegeven.

Bovenstaande verklaring is afgelegd (voorzien van stempel, onderteekening of handmerk) en beëdigd door elk der hoofden hieronder vermeld. De namen der door hen bestuurde landschappen, de dagteekening van de verklaringen en van de besluiten, waarbij de verklaringen zijn goedgekeurd en bekrachtigd en de hoofden zijn erkend en bevestigd, volgen mede hieronder.

Nummer.	Namen van de Hoofden die de verklaring hebben afgelegd.	Namen van de door hen bestuurde landschappen.	Dagteekening der verklaringen.	Dagteekening van de besluiten, waarbij de verklaringen zijn goedgekeurd en bekrachtigd, en de landschapshoofden zijn erkend en bevestigd.
<i>Onderafdeeling Parigi.</i>				
1	Daeng Palewa.	Toriboeloe.	17 September 1909.	3 Maart 1910.
2	Pangale alias Manggin Torano.	Ampibabo.	26 Juni 1909.	"
3	Soepoepoea Madarama.	Kasimbar.	19 " 1909.	"
4	Daeng Mapato.	Sigenti.	18 " 1909.	"
<i>Onderafdeeling Paloe.</i>				
5	Intowaa Tomai Torengke.	Koelawi (met Tole).	30 November 1908.	3 Maart 1910.
6	Tagantoe Tomai Base.	Banasoe (met Kantewoe).	"	"
7	I Tondei (<i>bestuurster</i>).	Sigi.	3 December 1908.	"
8	I Tondei (<i>bestuurster</i>).	Belomaroe.	"	"
9	Datoe Pamoesoë.	Dolo.	19 September 1909.	"
<i>Onderafdeeling Posso.</i>				
10	Abdoelrahman bin Sandrima.	Togean.	3 October 1909.	3 Maart 1910.
11	Siangka.	Malenge en Bobongko.	4 " 1909.	"
12	Panjili.	Walea-besar.	3 " 1909.	"
13	Maroedini alias Papa i Oni.	Walea-ketjil.	5 " 1909.	"

Overeenkomsten met inlandsche vorsten in den Oost-Indischen Archipel.

MORI, MALOEWA, BOENTOE BATOE en ALLAH.

VERKLARINGEN.

N°. 17.

Ik ondergeteekende bestuurder van verklaar:

Ten eerste: dat het landschap een gedeelte uitmaakt van Nederlandsch Indië, en derhalve staat onder de heerschappij van Nederland; dat ik mitsdien steeds getrouw zal zijn aan Hare Majesteit de Koningin der Nederlanden en aan Zijne Excellentie den Gouverneur-Generaal als Hoogstderzelve vertegenwoordiger, uit wiens handen ik het bestuur over aanvaard.

Ten tweede: dat ik mij in geenerlei staatkundige aanrakingen zal stellen met vreemde mogendheden, zullende de vijanden van Nederland ook mijne vijanden, de vrienden van Nederland ook mijne vrienden zijn.

Ten derde: dat ik zal nakomen en handhaven alle regelingen, die met betrekking tot door of namens de Koningin der Nederlanden, dan wel den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië of Diens vertegenwoordiger zijn of zullen worden vastgesteld of toepasselijk verklaard en dat ik in het algemeen alle bevelen zal opvolgen, die mij door of namens den Gouverneur-Generaal of Diens vertegenwoordiger zijn of zullen worden gegeven.

Bovenstaande verklaring is afgelegd (voorzien van ondertekening of handmerk) en beëdigd door elk der hoofden hieronder vermeld. De namen der door hen bestuurde landschappen, de dagteekening van de verklaringen en van de besluiten, waarbij de verklaringen zijn goedgekeurd en bekrachtigd en de hoofden zijn erkend en bevestigd volgen mede hieronder.

Nummer.	Namen van de Hoofden die de verklaring hebben afgelegd.	Namen van de door hen bestuurde landschappen.	Dagteekening der verklaringen.	Dagteekening van de besluiten, waarbij de verklaringen zijn goedgekeurd en bekrachtigd, en de landschapshoofden zijn erkend en bevestigd.
1	Makale Ede (Kamisi).	Mori.	25 November 1908.	6 Juni 1909.
2	La Gali.	Maloewa.	11 Januari 1909.	9 Juni 1909.
3	La Boetoe.	Boentoe Batoe.	"	"
4	I Lorong.	Allah.	"	"

*Overeenkomsten met inlandsche vorsten in den
Oost-Indischen Archipel.*

**MORI, MALOEWA, BOENTOE BATOE
EN ALLAH.**

NOTA VAN TOELICHTING.

N°. 18.

Evenals de zelfbesturen van de twee andere, vroeger tot Ternate behoord hebbende landschappen Banggai en Boengkoe (zie de Nota van Toelichting in de Gedrukte Stukken van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, Zitting 1908—1909, **311**, n°. 18), heeft ook het zelfbestuur van het landschap Mori ¹⁾ de korte verklaring betreffende zijne verhouding tot het Gouvernement van Nederlandsch-Indië afgelegd, waarna Makale Ede (Kamisi) bij Gouvernementsbesluit van 6 Juni 1909 n°. 3 als bestuurder is erkend en bevestigd.

De eveneens in het Gouvernement Celebes en Onderhoorigheden gelegen landstreek Doerie bleek te bestaan uit drie zelfstandige en gelijkwaardige landschappen, elk met een eigen landschaps-hoofd (aroe of radja). Ten einde onze verhouding tot deze landschappen, nl. Maloewa, Boentoe Batoe en Allah of Tobango

op behoorlijke wijze te regelen, hebben de bestuurders op 11 Januari 1909 de korte verklaring afgelegd, waarna La Gali, die vroeger als hoofd van de federatie Doerie is beschouwd (zie de Gedrukte Stukken van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, Zitting 1906—1907, **265**, n°. 40, onder 10) als bestuurder van Maloewa, La Boetoe als bestuurder van Boentoe Batoe en I Lorong als bestuurder van Allah is erkend en bevestigd.

Daar deze verklaringen alle gelijkkluidend zijn, worden zij in den gebruikelijken vorm collectief medegedeeld (zie laatstelijk de Gedrukte Stukken van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, Zitting 1908—1909, **311**, n°. 13), onder toevoeging dat de verklaringen zijn voorzien van de handmerken van de hadatsleden der zelfbesturen.

1) Een uitvoerige beschrijving van het landschap Mori is opgenomen in het *Tijdschrift van het Bataviaasch Genootschap van Kunsten en Wetenschappen*, Deel L, bladz. 521 e. v.

*Overeenkomsten met inlandsche vorsten in den
Oost-Indischen Archipel.*

LOEWOE.

VERKLARING.

N°. 19.

Wij ondergeteekenden We Kambo Daeng Risompa, Datoe en de Hadatsleden van Loewoe verklaren voor ons en onze onderdanen ten behoeve van het Gouvernement van Nederlandsch-Indië afstand te doen van al onze aanspraken op het landschap Bada en ons mitsdien niet verder te zullen inlaten met de zaken van die landstreek of de aldaar gevestigde personen.

Aldus gedaan te Palopo, den 18den October 1909 (of den derden der maand Sawal van het Mohammedaansche jaar 1327) en opgemaakt in drievoud.

Hier stonden de stempel en het handmerk van We Kambo Daeng Risompa, Datoe van Loewoe, zoodat de stempels en de handteekeningen van zijne Hadatsleden.

Gesteld in tegenwoordigheid van mij, Assistent-Resident van Loewoe.

(w.g.) BOER.

Deze verklaring is goedgekeurd en bekrachtigd op heden 1 Februari 1910.

De Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië,
(w.g.) IDENBURG.

Ter ordonnantie van den Gouverneur-Generaal,
De Algemeene Secretaris,
(w.g.) STAAL.

Voor eensluidend afschrift:
De Gouvernements-Secretaris,
(w.g.) SMEETS.

Voor eensluidend afschrift,
*De Secretaris-Generaal
bij het Departement van Koloniën,*
V. D. HOUVEN VAN OORDT.

LOEWOE.

NOTA VAN TOELICHTING.

N°. 20.

Nadat het landschap Bada ¹⁾ bij Gouvernementsbesluit van 14 Januari 1907 n°. 21 (*Indisch Staatsblad* 1907 n°. 27 art. 1 Litt. A onder 2de) bij de onderafdeeling Paloe van de afdeeling Midden-Celebes der residentie Menado was ingedeeld, werd het landschap op grond van zijne aanhoorigheid aan Loewoe bij Gouvernementsbesluit van 8 Juni 1908 n°. 1 (Koloniaal Verslag 1909 Kol. 65) gevoegd bij de tijdelijke onderafdeeling Malili van de tijdelijke afdeeling Loewoe van het gouvernement Celebes en Onderhoorigheden. De belangen van de bevolking van Bada, dat 10 dagmarschen van Malili verwijderd is, brachten echter mede, dat het landschap weder tot de afdeeling Midden-Celebes

behoorde en daar het zelfbestuur van Loewoe tegen den afstand van zijne aanspraken op Bada geen bezwaar had, is dat landschap bij Gouvernementsbesluit van 1 Februari 1910 n°. 4 met ingang van 1 April 1910 weder gevoegd bij de tijdelijke onderafdeeling Posso van de afdeeling Midden-Celebes der residentie Menado.

De ter zake door het zelfbestuur van Loewoe afgelegde verklaring van 18 October 1909 komt overeen met die nopens den afstand van de aanspraken van Loewoe op de Possostrcek (zie de Gedrukte Stukken van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, Zitting 1808—1909, 1, n°. 32) en werd bij het laatstgenoemde Gouvernementsbesluit tevens goedgekeurd en bekrachtigd.

¹⁾ Uitvoerige mededeelingen over Bada komen voor in het Tijdschrift van het Koninklijk Nederlandsch Aardrijkskundig Genootschap, Deel XXVI (1909) bladz. 349.

*Overeenkomsten met inlandsche vorsten in den
Oost-Indischen Archipel.*

TIDORE.

VERKLARING.

N°. 21.

Wij ondergeteekenden:

Siradjoeddin bin Abdulrasid, Djoegoegoe, Prins Achmad Alting bin Soltan Sjahdjoewan, Kapitein Laoet; Badaroeddin bin Abdulrasid, Hoekoem; Jade Abdulwahid bin Samsoeddin, secretaris, ingevolge Gouvernementsbesluit van den 14den Maart 1909 n°. 1, te zamen vormende den Raad van landsgrooten van het Sultanaat Tidore verklaren:

Ten eerste: dat het Sultanaat Tidore een gedeelte uitmaakt van Nederlandsch-Indië en derhalve staat onder de heerschappij van Nederland; dat wij mitsdien steeds getrouw zullen zijn aan Hare Majesteit de Koningin der Nederlanden en aan Zijne Excellentie, den Gouverneur-Generaal als Hoogstderzelver vertegenwoordiger, uit wiens handen wij het bestuur over het Sultanaat Tidore aanvaardden.

Ten tweede: dat wij ons in geenerlei staatkundige aanrakingen zullen stellen met vreemde Mogendheden, zullende de vijanden van Nederland ook onze vijanden, de vrienden van Nederland ook onze vrienden zijn.

Ten derde: dat wij zullen nakomen en handhaven alle regelingen, die met betrekking tot het Sultanaat Tidore door of namens de Koningin der Nederlanden dan wel den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië of Diens vertegenwoordiger zijn of zullen worden vastgesteld of toepasselijk verklaard en dat wij in het algemeen alle bevelen zullen opvolgen, die ons door of namens den Gouverneur-Generaal of Diens vertegenwoordiger zijn of zullen worden gegeven.

Ten vierde: Te erkennen het recht van het Nederlandsch-Indisch Gouvernement om het Sultanaat Tidore ten allen tijde bij het rechtstreeks bestuurd gebied in te lijven.

Aldus gedaan en beëdigd te Ternate den 3den Juni 1909 of den veertienden der maand Djoemadilawal van het Mohammedaansche jaar 1327 en opgemaakt in viervoud.

Hier stonden het zegel van het Sultanaat van Tidore en de handteekeningen van de leden van den Raad van landsgrooten.

In tegenwoordigheid van mij: Eugène Jules Gerrits, Resident van Ternate en Onderhoorigheden.

(w. g.) E. J. GERRITS.

Deze verklaring is goedgekeurd en bekrachtigd op heden 6 September 1909.

De Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië,
(w. g.) J. B. VAN HEUTZ.

Ter ordonnantie van den Gouverneur-Generaal,
De Wd. Algemeene Secretaris,
(w. g.) HULSHOFF POL.

Voor eensluidend afschrift,
De Gouvernements-Secretaris,
(w. g.) G. J. BISSCHOP.

Voor eensluidend afschrift,
De Secretaris-Generaal
bij het Departement van Koloniën,
V. D. HOUVEN VAN OORDT.

TIDORE.

NOTA VAN TOELICHTING.

N°. 22.

Na het overlijden van den Sultan van Tidore Sahadjoean Alting (ten rechte Halifatoel Mafoel Daiman Bisawab Bifadlilil Raboel Alamin Wahowa Said Idil Anwar Halifoel Moelki Iskander Sahadjoean Noer Amal Ketjil Djaochar Moelki) in den nacht van 26 op 27 April 1905, werd het bestuur over dat landschap opgedragen aan eene Commissie, bestaande uit den controleur van Tidore als voorzitter en de voornaamste landsgrooten en hoofden als leden.

Bij Gouvernementsbesluit van 14 Maart 1909 n°. 1 is die Commissie opgeheven en het bestuur over Tidore opgedragen aan een raad van landsgrooten, en daar intusschen geregelder en ordelijker toestanden in het leven waren geroepen en onze bestuursinvloed ook in den vervolge in voldoende mate ver-

zekerd diende te blijven, is met dien raad in overleg getreden nopens de aflegging van de korte verklaring. Aan die verklaring is als art. 4 de ook reeds in art. 10 van het met Tidore op 22 October 1894 gesloten contract ¹⁾ voorkomende bepaling toegevoegd, dat het Gouvernement te allen tijde de bevoegdheid heeft zelf het bestuur over het Sultanaat Tidore in handen te nemen.

Vóór de aflegging van deze verklaring, die op 6 September 1909 door den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië is goedgekeurd en bekrachtigd, werd onze politieke verhouding tot Tidore behalve door het bovengenoemde contract beheerscht door de suppletoire contracten van 30 September 1897 ²⁾, 7 Juni 1900 ³⁾ en 7 October 1907 ⁴⁾.

1) Gedrukte Stukken van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, Zitting 1900—1901, 169, n°. 28.
en " " " " " " " " " " " Zitting 1901—1902, 169, n°. 29.
2) " " " " " " " " " " " Zitting 1900—1901, 169, n°. 29.
3) " " " " " " " " " " " Zitting 1902—1903, 174, n°. 31 en 39 ⁴⁾.

TIMOR EN ONDERHOORIGHEDEN.

VERKLARINGEN.

N°. 23.

Ik (ondergeteekende) bestuurder (hoofd) van het landschap in overleg met en bijgestaan door mijne landsgrooten, verklaar:

Ten eerste: dat het landschap een gedeelte uitmaakt van Nederlandsch-Indië en derhalve staat onder de heerschappij van Nederland; dat ik mitsdien steeds getrouw zal zijn aan Hare Majesteit de Koningin der Nederlanden en aan Zijne Excellentie den Gouverneur-Generaal als Hoogstderzelver vertegenwoordiger, uit wiens handen ik het bestuur over het landschap aanvaard.

Ten tweede: dat ik mij in geenerlei staatkundige aanrakingen zal stellen met vreemde mogendheden, zullende de vijanden van Nederland ook mijne vijanden, de vrienden van Nederland ook mijne vrienden zijn.

Ten derde: dat ik zal nakomen en handhaven alle regelingen, die met betrekking tot het landschap door of namens de Koningin der Nederlanden dan wel den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië of diens vertegenwoordiger zijn of zullen worden vastgesteld of toepasselijk verklaard en dat ik in het algemeen alle bevelen zal opvolgen, die mij door of namens den Gouverneur-Generaal of diens vertegenwoordiger zijn of zullen worden gegeven.

Bovenstaande verklaring is afgelegd (voorzien van ondertekening of handmerk) en beëdigd door elk der hieronder vermelde hoofden en door hunne landsgrooten. De namen der door hen bestuurde landschappen, de dagteekeningen van de verklaringen en van het besluit, waarbij de verklaringen zijn goedgekeurd en bekrachtigd en de hoofden zijn erkend en bevestigd, volgen mede hieronder.

Nummer.	Namen van de Hoofden die de verklaring hebben afgelegd.	Namen van de door hen bestuurde landschappen.	Dagteekening der verklaringen.	Dagteekening van het besluit, waarbij de verklaringen zijn goedgekeurd en bekrachtigd en de landschapshoofden zijn erkend en bevestigd.
Eiland Timor.				
1.	Daed Hanoeh Tanof.	Tabenoë.	9 November 1907.	14 April 1909.
2.	Nowe Loë Mananoek.	Amabi Oifeto.	23 "	"
3.	Bastiaan Mis Nisoni.	Klein Sonbait.	9 "	"
4.	Kolan Laurens Foenai.	Foenai.	"	"
5.	Kase Kome.	Amabi.	"	"
6.	Rasi Koro.	Amarasi.	"	"
7.	Nai Baki Manoch en Willem Taffin Talnoni.	Amfoeang.	30 Juli 1908.	"
8.	Salla Bait.	Manoebait.	"	"
9.	Soefa Leoe.	Amanoebang.	1 Juli 1908.	"
10.	Lopo Mata Maiz.	Benoe.	2 "	"
11.	Eki To Sala.	Goenoeng Moetis.	"	"
12.	Poto Haki. Sane Atoean, Nomes Waät, Oni Witi Mollo, En Bani, Koene Pantolak en Taoet None.	Tefnai.	10 "	"
13.	Moeti Banoe Naik.	Amanoetoeng.	2 "	"
14.	Oei Nono Kono.	Miomaffo.	1 "	"
15.	To Oi Matan, Hoekoe Oi Matan en Bai Oi Matan.	Mollo.	2 "	"
16.	Aloepa Kono.	Kaoniki.	2 "	"
Eiland Rotl.				
17.	Thobias Mesa Giri.	Oënale.	14 October 1907.	14 April 1909.
18.	Soleiman Izak Manubulu.	Korbafo.	9 September 1907	"
19.	Soleiman Daik.	Lelenoek.	22 "	"

Nummer.	Namen van de Hoofden die de verklaring hebben afgelegd.	Namen van de door hen bestuurde landschappen.	Dagteekening der verklaringen.	Dagteekening van het besluit, waarbij de verklaringen zijn goedgekeurd en bekrachtigd en de landschapshoofden zijn erkend en bevestigd.
20.	Petroes Nahoem Leli.	Renggo.	19 September 1907.	14 April 1909.
21.	Paulus David Manafe.	Dioe.	9 "	"
22.	Frederik Sjioen.	Oëpao.	20 "	"
23.	Johannes Jermias Michiel Amalo.	Termanoe.	8 "	"
24.	Simon Besi.	Lelain.	11 October 1907.	"
25.	Arnuldus Tole ToE.	Baä.	26 "	"
26.	Alèxander Paulus Toengga.	Dengka.	16 "	"
27.	Petroes Mezak Saudalè.	Talaë.	24 September 1907.	"
28.	Erasmoes Jakobus Zacharias.	Lole.	27 "	"
29.	Tae Taka.	Bokai.	23 "	"
30.	Karel Koëeanak.	Keka.	25 "	"
31.	Soleman Saba.	Bilba.	21 "	"
Eiland Dao.				
32.	Zadrack Kotten.	Dao.	2 October 1907.	"
Eiland Sawoe.				
33.	Semuël Thomas Djawa.	Seba.	22 Juni 1908.	"
34.	Eduard Djara Loedji.	Timoe.	1 Mei 1908.	"
35.	Dominggoes Bockie.	Mesara.	"	"
36.	Hendrik Ratoe Manoe.	Liaë.	"	"
Eiland Rai Djoea.				
37.	Ama Loni Koedji.	Rai Djoea.	7 Mei 1908.	"
Eiland Flores.				
38.	NaE.	KangaE en onderhoorigheden.	8 Augustus 1907.	"
39.	Don Josephus da Silva. (<i>waarnemend</i>).	Sikka en onderhoorigheden.	16 Mei 1908.	"
40.	Don Salipi da Silva.	Nita en onderhoorigheden.	8 Augustus 1907.	"
Eiland Soemba.				
41.	Oemboe Sermani.	Memboro.	26 September 1907.	"
42.	Oemboe Timba.	Napoe.	28 Januari 1908.	"
43.	Oemboe Lai Soemboe, <i>alias</i> Oemboe Gala Lili.	Taaimanoeq.	"	"
44.	Ratoe Simba Dondong.	Kodi Belagar en Kodi Bengedo.	26 September 1907.	"
45.	Ratoe Logè Kendoea.	Kodi Besar.	"	"
46.	Oemboe Toenggoe Namoeparaing.	Kembera, Taboendoeng, Bata Kapedoe, Soedoe en Kedoemboe.	28 Januari 1908.	"
47.	Ratoe Ama Boeloe.	Laoera.	26 September 1907.	"
48.	Oemboe Iliä Hamatake.	Watoepélé.	16 Januari 1908.	"
49.	Oemboe Hina Maroemata.	Rendi.	"	"
50.	Oemboe Wiendi Tanang Oendjoe.	Palémalamba.	"	"
51.	Oemboe Tangga Teoel Attakawawo.	Waidjeloe.	"	"
52.	Oemboe Hanggoe Wali.	Mendjeli.	"	"

*Overeenkomsten met inlandsche vorsten in den
Oost-Indischen Archipel.*

TIMOR EN ONDERHOORIGHEDEN.

NOTA VAN TOELICHTING.

N°. 24.

Bij Gouvernementsbesluit van 14 April 1909, n°. 6, zijn de door de bestuurders van een twee en vijftig-tal landschappen in de residentie Timor en Onderhoorigheden in 1907 en 1908 afgelegde korte verklaringen betreffende hunne verhouding tot het Nederlandsch-Indische Gouvernement goedgekeurd en bekrachtigd en die bestuurders daarmede tevens in hunne waar- digheid erkend en bevestigd.

Daar deze verklaringen, die betrekking hebben op landschappen,

waar de zelfbesturen reeds daadwerkelijk ons gezag erkennen en onze bevelen gehoorzamen, alle gelijkloidend zijn, worden zij in den gebruikelijken vorm collectief medegedeeld.

In vorige jaren met de zelfbesturende landschappen in de residentie Timor en Onderhoorigheden gesloten politieke overeenkomsten werden in 1903 en 1907 overgelegd (zie de Gedrukte Stukken van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, Zitting 1901—1903, **174.** n°. 35 en Zitting 1906—1907, **265.** n°. 30).

*Overeenkomsten met inlandsche vorsten in den
Oost-Indischen Archipel.*

DOMPO.

SUPPLETOIR CONTRACT.

N°. 28.

SUPPLETOIRE OVEREENKOMST.

Onder nadere goedkeuring van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië gesloten tusschen Albert Adolf Banse, Civiel Gezaghebber te Bima, daartoe gemachtigd door den Gouverneur van Celebes en Onderhoorigheden ten deze handelende voor en namens het Gouvernement van Nederlandsch-Indië, en Moehamad Siradjoeddin, bestuurder van het landschap Dampo en zijne landsgrooten.

Aangezien het wenschelijk is geoordeeld om nu ingevolge het bepaalde bij het Gouvernementsbesluit van 11 Februari 1909 n°. 48 (*Staatsblad* n°. 29), waarbij het landschap Dampo van het Gouvernement Celebes en Onderhoorigheden is afgescheiden en gevoegd bij de Residentie Timor en Onderhoorigheden, de bestuurder van dat landschap en zijne landsgrooten in dezelfde verhouding zullen komen te staan tot den Resident van Timor en Onderhoorigheden, als thans tot den Gouverneur van Celebes en Onderhoorigheden,

de bewoordingen van het met den bestuurder van Dampo en zijne landsgrooten op 31 December 1905 gesloten contract en de met hen op 31 December 1905 gesloten suppletoire overeenkomst in overeenstemming te brengen met de verhouding waarin zij thans tot den Resident van Timor en Onderhoorigheden zullen komen te staan.

Zoo is op heden 26 Maart 1909 onder nadere goedkeuring van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië, tusschen mij, Albert Adolf Banse, Civiel Gezaghebber te Bima als gemachtigde van het Nederlandsch-Indisch Gouvernement, en Moehamad Siradjoeddin, bestuurder van het landschap Dampo en zijne landsgrooten, overeengekomen als volgt:

Artikel één.

Overal, waar in de met den bestuurder van het landschap Dampo en zijne landsgrooten gesloten overeenkomsten, welke nu nog van kracht zijn, gesproken wordt van den Gouverneur van Celebes en Onderhoorigheden, dan wel van het Gouvernement Celebes en Onderhoorigheden, zal voortaan worden gelezen de Resident van Timor en Onderhoorigheden en de Residentie Timor en Onderhoorigheden.

Artikel twee.

Deze overeenkomst treedt in werking den 1sten April 1909.

Van deze overeenkomst is op datum als boven omschreven deze acte in drievoud opgemaakt en door beide partijen onderteekend en bezegeld.

Hier stonden stempel en handteekening van Moehamad Siradjoeddin, Sultan van het landschap Dampo, zoomede de handteekeningen en handmerken van zijne landsgrooten.

Civiel Gezaghebber,

(*ac. g.*) A. A. BANSE.

Gesteld in onze tegenwoordigheid,

(*ac. g.*) D. C. JOHANNES.

(*ac. g.*) onleesbaar.

Deze overeenkomst is goedgekeurd en bekrachtigd op heden 4 September 1909.

De Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië,

(*ac. g.*) J. B. VAN HEUTSZ.

Ter ordonnantie van den Gouverneur-Generaal,

De wd. Algemeene Secretaris,

(*ac. g.*) HULSHOFF POL.

Voor eensluidend afschrift,

De Gouvernements Secretaris,

(*ac. g.*) G. J. BISSCHOP.

Voor eensluidend afschrift.

De Secretaris-Generaal

bij het Departement van Koloniën,

V. D. HOUVEN VAN OORDT.

*Overeenkomsten met inlandsche vorsten in den
Oost-Indischen Archipel.*

**BIMA, SANGGAR, SOEMBAWA
EN DOMPO.**

NOTA VAN TOELICHTING.

N°. 29.

Teneinde de in 1905 met de zelfbesturen van de landschappen Bima ¹⁾, Sanggar ²⁾, Soembawa ³⁾ en Dompo ⁴⁾ gesloten contracten en suppletoire contracten in overeenstemming te brengen met de ingevolge het Gouvernementsbesluit van 11 Februari 1909 n°. 48 (*Indisch Staatsblad* 1909 n°. 129) plaats gehad hebbende afscheiding van de uit het eiland Soembawa en het westelijk deel van Flores (Manggarai) bestaande afdeeling Bima van het Gouvernement Celebes en Onderhoorigheden en de toevoeging

van dat gebied bij de residentie Timor en Onderhoorigheden, zijn in Maart 1909 met die zelfbesturen de bij Gouvernementsbesluit van 4 September 1909 n°. 8 goedgekeurde en bekrachtigde suppletoire contracten gesloten, welke betrekking hebben op de verandering van de woorden „Gouvernement” en „Gouverneur van Celebes en Onderhoorigheden” in „Residentie” en „Resident van Timor en Onderhoorigheden”.

-
- 1) Gedrukte Stukken van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, Zitting 1908—1909, I, nos. 7 en 22.
2) „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ 1908—1909, I, „ 8 „ 23.
3) „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ 1908—1909, I, „ 6 „ 21.
4) „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ 1908—1909, I, „ 9 „ 24.

